

Nr 66.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående kristillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl.; given Stockholms slott den 22 november 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 november 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om särskilt *kristillägg* åt vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. och anför därvid följande.

Löne- och pensionsförmånerna för den statligt anställda eller med statsbidrag avlönade, kommunalt anställda tjänstemannapersonalen äro i regel i en eller annan form inom vissa gränser automatiskt rörliga med levnadskostnaderna.

Beträffande lönerna erhålles rörligheten i allmänhet genom ett *rörligt tillägg*, utgående efter i stort sett enhetliga grunder angivna i respektive avlösningsreglementen. Rörligt tillägg åtnjutes av följande huvudgrupper statsanställda, nämligen befattningshavare underkastade civila och militära av-

löningsreglementena, flertalet tjänstemän med lön enligt civila och militära icke-ordinariereglementena, beställningshavare underkastade manskapsavlöningsreglementet och vissa befattningshavare hos riksdagen och dess verk. Vidare utgår rörligt tillägg till de kommunalt anställda lärare m. fl., för vilka provisoriska avlöningsbestämmelser gälla, alltså lärare vid folk- och småskolor m. fl., nomadlärare samt lärare vid vissa högre kommunala skolor.

För sådana grupper av befattningshavare, som icke berörts av de senast genomförda löneregleringarna, erhålles rörligheten genom *dyrtidstillägg* å lönen utgående enligt grunder, som av riksdagen för varje budgetår fastställas. Detsamma gäller i fråga om vissa av Kungl. Maj:t fastställda arvoden, som äro förenade med sådant tillägg.

Dyrtidstillägg utgår vidare å pensioner till förutvarande befattningshavare i statens tjänst m. fl. samt till änkor och barn efter civila befattningshavare m. fl. För familjepensioner enligt allmänna familjepensionsreglementet och enligt familjepensionsreglementena för lärare vid högre kommunala skolor, för folkskollärare och för arbetare erhålles motsvarande automatiska rörlighet genom en i familjepensionen ingående *rörlig del*. Vid de nya familjepensionerna enligt kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 508) förekommer slutligen ett *procentuellt tillägg*, som har samma funktion.

I korthet kunna bestämmelserna om rörligt tillägg angivas på följande sätt.

Det rörliga tillägget utgår i visst förhållande till den beräknade ökningen av de allmänna levnadskostnaderna utöver 1935 års genomsnittliga levnadskostnadsnivå. På grundval av beräkningar, som kvartalsvis verkställas av socialstyrelsen enligt av Kungl. Maj:t meddelade närmare föreskrifter, fastställer Kungl. Maj:t det procenttal, som anger levnadskostnadernas förhållande till 1935 års nivå (levnadskostnadstalet). Rörligt tillägg utgår då detta levnadskostnadstal utvisar ökning i förhållande till 1935 års nivå med 4 enheter eller mera, och utgör 3 procent å avlöningen för varje hel mångfald av 4, vartill ökningen uppgår. Där levnadskostnadstalet efter att ha uppnått sådan ökning åter nedgår, åtnjutes rörligt tillägg dock efter oförändrat procenttal, så länge levnadskostnadstalet överstiger närmast lägre hela mångfald av 4. Om emellertid levnadskostnadstalet utvisar en ökning med mer än 20 enheter, utgår det rörliga tillägget dock icke efter högre procenttal än 15.

Dyrtidstilläggen å löner och pensioner ävensom den rörliga delen och det procentuella tillägget vid familjepensionerna utgå efter olika grunder, men de bestämmas samtliga i förhållande till den av socialstyrelsen beräknade levnadskostnadsindexserien med augusti månad 1914 som basperiod.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 286 framlagda förslag har 1940 års lagtima riksdag godkänt en begränsning av dyrtidstilläggen under budgetåret 1940/41 så till vida, att dessa må utgå högst efter indextalet 188, vilket motsvarar den övre gränsen för det rörliga tillägget, d. v. s. levnadskostnadstalet 120 i indexserien med år 1935 som basperiod.

Den 1 april 1940 fastställdes levnadskostnadstalet i den serie, efter vilken det rörliga tillägget regleras (1935 = 100), till 119. Talet har sedermera stigit den 1 juli till 124 och den 1 oktober till 126. Motsvarande indextal i den serie, efter vilken dyrtidstilläggen regleras (augusti 1914 = 100), har varit respektive 186, 193 och 197. Sedan levnadskostnaderna sålunda betydligt överstigit de gränser, vid vilka de automatiskt rörliga tilläggen äro maximerade, indextalen 120 och 188, har från de anställdas sida begärts förhandlingar om ytterligare kompensation för levnadskostnadsstegringen utöver nämnda gränstal. Sådana förhandlingar ha ock av mig upptagits med representanter för tjänstemännen. Jag får nu i anslutning härtill anmäla förslag om viss kompensation för den fortsatta prisstegringen.

Inledningsvis må först erinras om de synpunkter på det rörliga tillägget, som lågo till grund för konstruktionen av detta tillägg. Sin nuvarande utformning erhöill det rörliga tillägget i anslutning till ett av 1936 års lönekommitté framlagt förslag (Betänkande med förslag till civilt avlöningsreglemente, S. O. U. 1937: 48). Rörande de huvudsakliga motiven för förslaget må hänvisas till vad kommittén anfört i nämnda betänkande (sid. 29—43). Här skall endast i korthet erinras om det angivna syftet med tillägget och särskilt skälen för maximeringen vid ett levnadskostnadstal av 120.

Den praktiska funktion, som det rörliga tillägget hade att fylla, ansåg kommittén bäst garanterad med en anordning, genom vilken hänsyn toges såväl till tjänstemännens naturliga krav på skydd inom vissa gränser mot verkningarna av en eventuell stegring av levnadskostnaderna under löneregringsperioden som till önskvärddeten av en anpassning till den allmänna löneutvecklingen i samhället under de i jämförelse med den allmänna arbetsmarknadens löneavtal långa löneregringsperioderna för statstjänstemännen. Kommittén anslöt sig sålunda varken till »reallöneprincipen» eller till någon renodlad »marknadslöneprincip». Kommittén betonade särskilt att bevarandet av reallönens värde i full utsträckning — såväl vid prisstegring som vid prissänkning — *icke* borde vara det rörliga tilläggets syfte, eftersom en sådan princip syntes såväl sakligt obefogad och till sina allmänna konsekvenser vansklig som praktiskt omöjlig att helt realisera. Statstjänstemännens ekonomiska ställning borde — i likhet med vad som gäller andra inkomsttagargrupper — påverkas av förändringarna i de allmänna reala försörjningsmöjligheterna i samhället, vilka finge sitt uttryck i förskjutningar i förhållandet mellan penninginkomster och varupriser. I ett ekonomiskt framåtskridande samhälle betydde enligt kommitténs uppfattning en konsekvent tillämpning av denna synpunkt en i längden för tjänstemännen gynnsammare utveckling än den en följdriktigt tillämpad »reallöneprincip» skulle medföra.

Kommittén uppställde som ett principiellt önskemål, att anpassningen av statstjänstemannalönerna skulle genom det rörliga tilläggets konstruktion så smidigt som möjligt efterlikna den allmänna löne- och inkomstutvecklingen under en löneregringsperiod, låt vara att möjligheterna att i praktiken realisera detta önskemål vore begränsade. Hur långt som helst ansågs ett mer eller mindre automatiskt verkande system för rörligt tillägg dock icke kunna åstadkomma ett sådant resultat. På lång sikt måste enligt kommitténs uppfattning anpassningen efter den allmänna sociala standardens förändringar väsentligen åstadkommas genom löneregringar, och i händelse prifsörskjutningar av mera revolutionerande och häftigt förlöpande art skulle inträffa,

förmodade kommittén att extraordinära åtgärder — innebärande mer eller mindre provisoriska lönerregleringar — skulle tvinga sig fram.

Automatiskt verkande regler för lörens rörlighet borde därför enligt kommitténs mening gälla endast inom vissa gränser. Större förskjutningar i den allmänna levnadskostnadsnivån finge antagas innebära så betydande förändringar i betingelserna för lönesättningen, att anpassningen till dylika förskjutningar borde underkastas statsmakternas prövning. Då såsom övre gräns för det automatiskt rörliga tillägget föreslogs ett indexläge av 20 procent över 1935 års nivå, var kommittén angelägen att betona, att fastställandet av en dylik gräns framstod såsom en bestämd förutsättning för förslaget att införa reglerna om det rörliga tillägget i själva avlöningsreglementet och sålunda ge denna del av avlöningen samma rättsliga karaktär som den fasta lönen.

Vid ett indextal överstigande 120 borde det, efter vad kommittén anförde, ankomma på särskilt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, huruvida och efter vilka grunder rörligt tillägg skulle utgå för den ytterligare levnadskostnadsstegringen. Den ytterligare kompensation för levnadskostnadsökningen, som vid en sådan eventualitet skulle ifrågakomma, finge alltså bli beroende på prövning i samma ordning, som dittills gällt beträffande dyrtidstilläggen.

*Departements-
chefen.*

Genom den höjning av varupriserna, som inträtt till följd av krigsförhållandena, har levnadskostnadsindex med år 1935 såsom basperiod höjts över den nivå av 120, vid vilken det rörliga tillägget enligt de nya avlöningsreglementena når sitt maximum vid en höjd av 15 procent. Fastän någon rätt till ytterligare lönetillägg vid fortsatt prisstegring sålunda icke föreligger enligt dessa avlöningsreglementen, har avsikten givetvis icke varit att tjänstemännen skulle utan ersättning bära konsekvenserna av varje höjning av levnadskostnaderna utöver den fastställda maximihöjden. Men man har genom maximeringen velat bereda möjlighet att ånyo fritt pröva frågan, i vilken utsträckning en kompensation för stegringen i levnadskostnader vore skälig, med beaktande av denna stegrings orsaker, av levnadsstandarden inom övriga samhällsgrupper och av landets ekonomiska förhållanden överhuvud.

I nuvarande ekonomiska läge är det framför allt två omständigheter, som måste öva inflytande på alla överväganden om höjda lönetillägg. Den ena är att stegringen i levnadskostnaderna väsentligen har sin grund i sämre försörjningsvillkor för folket i dess helhet. Den andra är att en fortgående höjning av inkomsterna i pengar för den ena eller den andra betydande befolkningsgruppen under sådana förhållanden får anses innebära risker för en inflationsartad prisutveckling. Båda dessa omständigheter göra det angeläget, att de olika gruppernas naturliga strävan efter kompensation genom höjda inkomster i pengar hålles tillbaka och att en samverkan kommer till stånd för att under en rimlig avvägning av olika krav ge största möjliga stadga åt prisutvecklingen. I fråga om lönetillägg efter levnadskostnadsindex för de statsanställda får strävandet sålunda inriktas på att förlänga den tidsperiod, under vilken ett visst tillägg bibehålles oförändrat, och att hålla tilläggets höjd inom de snävaste gränser som äro förenliga med hänsynen till inkomstutvecklingen inom samhället i övrigt och med kravet på en rimlig fördelning av kristidens svårigheter mellan olika medborgargrupper. De svårigheter som möta varje dylik avvägning äro uppenbara, liksom det mått av

ovisshet och risk som varje särskild samhällsgrupp tager på sig genom att för sin del vara med om en dylik avvägning. Under överläggningar med representanter för de stora organisationerna av statsanställda har det likväl visat sig möjligt att i fråga om lönetilläggen för en viss tid framåt komma till ett för såväl det allmänna som de anställda godtagbart resultat. Det innebär, att viss kompensation för fortsatt prisstegring skall utgå vid en höjning av levnadskostnaderna på 8 enheter eller mera utöver indextalet 120 i 1935 års levnadskostnadsindex. Kompensationen, vilken lämpligen kan betecknas såsom kristillägg, skall utgå med ett procenttal motsvarande hälften av den inträdda prisstegringen på 8 enheter, alltså med 4 procent av de avlöningsförmåner på vilka rörligt tillägg utgår. Förhöjningen skall tillförsäkras de ersättningsberättigade för en tid av ett år, under förutsättning att index under denna tid icke nedgår till eller under 120, och skall utgå från det kvartalsskifte, vid vilket 1935 års levnadskostnadsindex nått 128.

Vid fortsatt prisstegring utöver 128 skall höjning av kristillägget komma till stånd först om levnadskostnaderna undergått en ytterligare höjning motsvarande 8 enheter av 1935 års nivå, dock tidigast vid det kvartalsskifte som inträffar sex månader efter det vid vilket index nått upp till 128. Förhöjningen av kristillägget skall utgöra ytterligare 4 procent av lönen, eller 50 procent av de 8 enheterna, och stå fast för återstående del av regleringsperioden.

I annat sammanhang denna dag har Kungl. Maj:t förklarat, att socialstyrelsen vid beräkning av levnadskostnadsindex må i den utsträckning, försörjningslägets utveckling det påkallar, göra avsteg från de beräkningsgrunder, som fastställts av Kungl. Maj:t den 15 juni 1939 (S. F. S. 1939:292), därvid socialstyrelsen skall ställa sig till efterrättelse de direktiv, som jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande må meddelas av chefen för finansdepartementet. Kungl. Maj:t har samtidigt bemyndigat nämnde departementschef att meddela erforderliga direktiv för ifrågakommande modifikationer i gällande grunder för beräkningen av levnadskostnadsindex samt att tillkalla en nämnd med högst fem representanter för av indexberäkningarna berörda intressegrupper att inom socialstyrelsen delta i prövningen av frågor rörande sättet för genomförande av dessa modifikationer. Med avseende å frågan, huruvida ändring skall ske beträffande skatternas medräknande vid levnadskostnadsindexets bestämmande, har Kungl. Maj:t förklarat sig vilja framdeles upptaga denna till prövning. De direktiv jag med stöd av nämnda bemyndigande meddelat socialstyrelsen ha sammanfattats i en promemoria, vilken torde få såsom bilaga fogas vid protokollet i detta ärende.

De sålunda fastställda, i viss mån modifierade beräkningsgrunderna för levnadskostnadsindex skola vinna omedelbar tillämpning. De förändringar i levnadskostnadsindex, till vilka bestämmelserna om kristillägget föreslagits anknutna, skola sålunda fastställas enligt nu meddelade direktiv. När frågan om skatternas medräknande i index skjutits på framtiden, innebär detta, att index kommer att kalkyleras inklusive skatter vid beräkningen av den indexstegring på 8 enheter utöver 120 (1935 = 100), som är avgörande

för den tidpunkt, från vilken kristillägg skall utgå. Frågan om skatterna skola medtagas eller ej vid fastställandet av den fortsatta prisstegring på 8 enheter, som är förutsättning för en höjning av kristillägget från 4 till 8 procent, kommer däremot att bli föremål för ytterligare överväganden och överläggningar.

Det anförda har avseende å löntagare med rätt till rörligt tillägg. Kristillägg skulle sålunda, enligt vad nu förordats, utgå — för att ange de stora grupperna — till större delen av personalen vid den allmänna civilförvaltningen och affärsverken, till lärarna vid folk- och småskolor samt vid högre kommunala skolor ävensom till de militära beställningshavarna. Såväl ordinarie som icke-ordinarie personal skulle komma i åtnjutande av tillägget.

Även till löntagare, som åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel, bör kristillägg utgå. Det är härvid i främsta rummet fråga om vissa befattningshavargrupper med oreglerad avlöning (häradshövdingar, häradsskrivare, landsfiskaler m. fl.) ävensom om vissa andra befattningsshavare, som antingen på grund av egen anmälan eller av andra skäl icke kommit att omfattas av de senast genomförda statliga löneregleringarna. En betydande grupp utgöres också av befattningshavare vid statsunderstödda undervisningsanstalter (folkhögskolor, privatläroverk, lantbruksskolor m. fl.). Däremot torde arvodestagare, även om de hittills åtnjutit dyrtidstillägg, som regel icke böra tillerkännas kristillägg. Det bör emellertid framhållas, att gränsen mellan de båda grupperna löntagare och arvodestagare är flytande och att avgörande vikt inte alltid kan fästas vid ersättningsbeloppets rubricering såsom lön eller arvode. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser i förevarande hänseende, som kunna befinnas erforderliga.

Kristillägg synes också böra tillkomma tjänstepensionärer, å vilkas pensioner utgår dyrtidstillägg av statsmedel. Härunder faller även viss förevarande arbetarpersonal. Därjämte bör kristillägg utgå å familjepension enligt allmänna familjepensionsreglementet, familjepensionsreglementet för arbetare, familjepensionsreglementet för folkskollärare m. fl. eller familjepensionsreglementet för lärare vid högre kommunala skolor. Slutligen bör kristillägg tillkomma den, som åtnjuter annan familjepension än nyss sagts eller därmed jämförligt understöd, varå utgår dyrtidstillägg eller procentuellt tillägg av statsmedel.

Kristillägg till här avsedd lön- eller pensionstagare bör, så länge nu gällande grunder för dyrtidstillägg bibehållas oförändrade, utgå under samma förutsättningar och enligt i princip samma regler, som förordats beträffande kristillägg åt löntagare med rätt till rörligt tillägg. Detta bör föranleda, att kristillägget skall utgå med 4 respektive 8 procent icke enbart av det belopp, å vilket dyrtidstillägg (procentuellt tillägg, rörlig del) beräknas, utan av detta belopp ökat med det belopp, vartill sist avsedda tillägg uppgår vid indextalet 156 (1914 = 100). I de genom de nyaste statliga avlönings-

reglementena bestämda grundlönerna ha nämligen inräknats dyrtidstillägg svarande mot nämnda indextal.

Kristidstilläggen torde böra bestridas av särskilda anslag under de olika huvudtitlarna, respektive från särskilda poster i affärsverkens driftkostnadsstater. Jag torde senare få anmäla förslag om anvisande av anslag för innevarande budgetårs utgifter för ändamålet å tilläggsstat I till årets riksstat.

Med åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels besluta, att ett särskilt rörligt kristillägg skall utgå i den omfattning och enligt de grunder i övrigt som i det föregående föreslagits,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga bestämmelser i ämnet.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

V. Schwartz.

Bilaga.

P. M.

angående den i civila och militära avlöningsreglementena avsedda beräkningen rörande levnadskostnaderna.

Riktpunkten vid de av försörjningslägets utveckling påkallade modifieringarna av grunderna för levnadskostnadsberäkningen, sådana dessa grunder fastställts genom Kungl. Maj:ts beslut den 15 juni 1939, skall vara bibehållandet av en oförändrad levnadsstandard. I övrigt skola följande regler tillämpas.

För det fall att *en vara, som ingår i hushållsbudgeten, helt försvunnit ur marknaden*, bör, såvitt möjligt, i stället för den försvunna varan insättas en ersättningsvara av samma standard. Ersättningsvaran bör icke endast ur näringsfysiologisk synpunkt vara likvärdig med den utbytta varan utan även i övrigt ligga denna vara så nära som möjligt. Till ledning för valet bör tjäna den faktiska konsumtionsutvecklingen i landet. Denna bör följas genom de fortlöpande konsumtionsundersökningarna, vilka böra färdigställas i sådan tid, att aktuellt material föreligger vid de kvartalsvis återkommande indexberäkningarna. Vid valet av ersättningsvara bör beaktande skänkas även åt priset på ifrågakommande varor. Om en ersättningsvara är gängse och näringsfysiologiskt likvärdig, böra sålunda kraven på identisk typ och kvalitet icke få drivas därhän, att ett pris godtages, som konsumenterna vid god hushållning icke kunna väntas villiga att erlagga. För att godtagas bör substitutionsvaran vidare finnas i sådan mängd, att ersättningen under föreliggande försörjningsförhållanden är möjlig att genomföra för hushållen.

Ersättningsvaran skall vid indexberäkningen alltid medräknas i lägst sådana kvantiteter, som näringsfysiologiskt motsvara den utbytta varan. Om den kvantitet av ersättningsvaran, som näringsfysiologiskt motsvarar den ersatta varukvantiteten, är billigare än denna, bör utbytet vid beräkningstillfället icke få medföra en sänkning av indextalet, såvida icke ersättningsvaran är gängse och även ur andra synpunkter än den näringsfysiologiska är likvärdig med den ersatta varan. Där detta icke är fallet, bör ersättningsvaran medräknas i sådan mängd, att man når samma utgiftsbelopp, som den utbytta varan senast representerat, oavsett om detta innebär en höjning av den näringsfysiologiska standard budgeten representerar. Om å andra sidan ersättningsvaran är näringsfysiologiskt dyrare än den utbytta varan och en oförändrad näringsstandard sålunda icke kan upprätthållas inom den gamla kostnadsramen, följer av den förut angivna huvudprincipen för substitutionen, att en indexstegring får bli följden.

Det bör tillses, att varor, som i budgeten representera en hel varugrupp, icke få förlora sin representativitet. I den mån så blir fallet, böra erforderliga modifieringar i varuvalet göras.

För det fall att *tillgången på en vara skulle starkt minska* (utan att ransonering tillgripes av statsmakterna) bör substitution jämväl ske, sedan en sådan statistiskt konstaterad nedgång i den samhälleliga försörjningen in-

trätt, att den i indexberäkningen förutsatta förbrukningen icke är möjlig att upprätthålla. Vid denna substitution böra samma principer tillämpas som vid substitution för helt försvunnen vara.

Om substitution enligt förut angivna regler bort ske, men *sådan substitution icke är möjlig*, bör varan ifråga vid beräkningen få falla bort utan ersättning. Samtidigt skall varan i så fall elimineras ur budgeten under basperioden.

Vid en *kvalitetsförsämring* på i budgeten representerade varor böra modifierationer, i den mån så låter sig göra, verkställas efter samma linjer som vid varubortfall eller minskad varutillgång. I den mån kvalitetsförsämringens återverkan på levnadsstandarden kan omvärderas i kvantitativ försämring, bör ersättning alltså införas efter tidigare angivna regler. Där denna utväg icke står öppen, bör frågan om en revision av index på den berörda punkten upptagas till avgörande, först sedan erfarenhet vunnits om den inträdda kvalitetsförsämringens omfattning och betydelse.

Jämväl vid *ransoneringar*, som medföra minskning av normalhushållets konsumtion av de ransonerade varorna, böra de förut angivna reglerna för indexberäkningarnas anpassning efter minskad varutillgång äga tillämpning; då varuförknappning med ransonering sålunda avses skola behandlas på samma sätt som varubrist utan ransonering, förutsättas de penningpolitiska krav, som eljest motiverat en minskning av de medräknade varukvantiteterna i anslutning till ransoneringarna, vara tillgodosedda av statsmakterna vid utformningen av bestämmelserna om lönekomensationen för stegrade levnadskostnader.

Vid *prisdifferentiering* å de i budgeten medräknade varorna bör vid indexberäkningen hänsyn tagas endast till de priser som faktiskt gälla för normalfamiljen.

Vid modifierationer i beräknings sättet med hänsyn till levnadskostnadernas *säsongväxlingar*, i enlighet med vad socialstyrelsen i skrivelse den 3 oktober 1940 förordat, bör tillses, att den statistiska utjämnningen baseras på den faktiskt konstaterade inköpsutvecklingen under året och begränsas till områden, där en utpräglad säsongvariation i inköpen föreligger, samt att vägningen av priserna verkställs så, att den icke påverkar indextalens nivå från år till år. Närmare direktiv i denna del meddelas, sedan socialstyrelsen verkställt den enligt nämnda skrivelse planerade utredningen i ämnet.